Dosarul nr. 4-24004801-12-4-10012024 (4-70/2024)

H O T Ă R Â R E
În Numele Legii

05 martie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul - Vladislav Negru
Grefier - Vera Railean
În lipsa:
Contravenientului - ***** Ion
Agentului constatator - Morari Mihaela

a examinat în ședință de judecată publică, cauza contravențională pornită în privinţa lui ***** Ion, născut *****, IDNP *****, cu domiciliul în raionul *****, în privința procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI ***** din 02.01.2024 întocmit în baza art.67 alin. (1) și 336 alin.(1) Cod contravențional,-

c o n s t a t ă:

La data de 02 ianuarie 2024, agentul constatator OPS al SP-4 Centru al DP mun. Chișinău, inspector superior Morari Mihaela în privința lui ***** Ion a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI *****, în baza art.67 alin.(1) și art.336 alin.(1) din Codul contravențional, pentru faptul că în perioada de timp 22.11.2023-23.11.2023, între orele 13:30 min. și respectiv 14:00 min., pe traseul Hîncești-Chișinău fiind conducător a tractorului *****cu numărul de înmatriculare ***** la protestul organizat de AO „Forța Fermierilor” nu s-a subordonat cerințelor legale angajaților poliției de a nu bloca traseul. (Notă. Prezenta constatare este redată potrivit faptei contravenționale redate în procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI ***** de către agent.)

La data de 08.02.2024, de către agentul constatator din cadrul IP Centru al IGP a MAI, Morari Mihaela, fiind legal citat prin intermediul poștei electronice, persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional – ***** Ion fiind legal citat, fapt confirmat prin avizul de recepție contrasemnat, nu s-au prezentat, nu au adus la cunoștința motivele neprezentării, de aceia instanța ținând cont de prevederile art.455 alin.(2) și (3) din Codul contravențional, a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora (f.d.18-20).

Studiind procesul - verbal, administrând materialele cauzei, instanța consideră necesar de anulat procesul-verbal cu privire la contravenție, cu încetarea procesului contravențional din următoarele motive.

Prin urmare, instanța constată cu certitudine că procesul-verbal cu privire la contravnție al IP Centru al MAI, seria/nr. MAI ***** din 02.01.2024, a fost întocmit în absența lui ***** Ion, fiind indicat de agentul statului martorul ***** Ion care a semnat procesul-verbal cu privire la contravenție.

În ordinea celor menționate, instanța de judecată reține că existența faptei contravenționale și comiterea acesteia cu vinovăție de către persoana specificată în procesul verbal contravențional, trebuie să fie demonstrate potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil.

Instanţa de judecată reţine că norma de la art. 67 alin.(1) CC incriminează, desfăşurarea întrunirii fără depunerea declarației prealabile de către organizatorul acesteia în modul stabilit de legislație și se sancționează cu amendă de la 18 la 24 de unități convenționale.

Instanţa de judecată reţine că norma de incriminare este una de trimitere. Astfel, pentru înţelegerea corectă a acţiunii învederate şi incriminate de legiuitor la redactarea art. 67 alin. (1) CC urmează a face referire la actele legislative care reglementează sfera relaţiilor sociale aferente întrunirirlor.

Se reține că potrivit art. 3 din Legea RM nr. 26 din 22.02.2008 privind întrunirile, întrunire înseamnă prezenţa temporară şi intenţionată a unui grup de persoane, aflate împreună cu scopul exprimării unor idei sau atitudini; **iar întrunire cu un număr redus de participanţi înseamnă întrunire la care iau parte cel mult 50 de persoane**.

Instanţa de judecată reţine că în art. 4 lit. a), c) şi d) din aceeaşi Lege, fiind preluate din jurisprudenţa CtEDO în materia art. 11 din convenţie, sunt specificate principalele principii de bază în materia întrunirilor şi anume: a) proporţionalitatea, conform căreia, la aplicarea oricărei restricţii libertăţii întrunirilor, autorităţile publice trebuie să respecte echilibrul dintre necesitatea unei astfel de restricţii într-o societate democratică şi exercitarea dreptului la întrunire; c) legalitatea, conform căreia drept temeiuri justificative pentru interzicerea întrunirii sau pentru limitarea în orice fel a libertăţii întrunirilor pot servi doar prevederile legale, fără ca autorităţile publice să poată pune în discuţie oportunitatea unei întruniri; d) prezumţia în favoarea desfăşurării întrunirilor, conform căreia, la examinarea declaraţiei prealabile privind desfăşurarea unei întruniri, orice dubiu va fi interpretat de către autorităţile publice în favoarea exercitării dreptului la întrunire.

Conform art. 5-6 din aceeași Lege întrunirile se pot desfăşura în orice loc deschis publicului în afara clădirilor sau în afara altor spaţii închise accesului liber. (2) Întrunirile se pot desfăşura într-un singur loc sau prin deplasarea participanţilor. (3) În cazul desfăşurării unor acţiuni oficiale sau a unor lucrări de reparaţie,

autoritatea administraţiei publice locale, la cererea autorităţilor interesate, poate declara închise temporar accesului publicului anumite locuri care, în mod obişnuit, sînt deschise accesului nelimitat al tuturor persoanelor.

Articolul 6 stipulează că organizatori ai întrunirilor pot fi persoane fizice cu capacitate deplină de exerciţiu, grupuri de persoane, precum şi persoane juridice.

Potrivit prevederilor art. 10 alin. (1) din Legea nr.26/2008, *orice persoană care intenţionează să desfăşoare o întrunire notifică în scris, printr-o declaraţie prealabilă, autoritatea administraţiei publice locale din unitatea administrativ-teritorială respectivă cu cel puţin 5 zile înainte de data desfăşurării întrunirii*.

Articolul 12 din aceiași lege stabilește excepții de la procedura de notificare. Conform alin. (1) și (2) din acest articol, în cazul întrunirii spontane, notificarea este admisă şi fără respectarea formei scrise sau a termenului prevăzut la art.10 alin.(1), fiind suficientă furnizarea informaţiei cu privire la locul, data, ora, scopul şi organizatorul întrunirii, precum şi cu privire la serviciile solicitate din partea autorităţii administraţiei publice locale. Organizatorul exercită dreptul la întrunire menţionat la alin.(1) cu bună-credinţă şi informează autoritatea administraţiei publice locale despre intenţia de a desfăşura întrunirea de îndată ce această intenţie este cunoscută, pentru a facilita acordarea serviciilor solicitate din partea autorităţii administraţiei publice locale.

Conform alin. (5) din acest articol, nu este obligatoriu de a notifica autoritatea administraţiei publice locale prin declaraţie prealabilă în cazul întrunirilor cu un număr redus de participanţi.

Dacă organizatorii unei astfel de întruniri solicită anumite servicii din partea autorităţii administraţiei publice locale sau doresc să monteze construcţii temporare, ei depun în acest sens o declaraţie prealabilă în scris, cu cel puţin o zi lucrătoare înainte de data desfăşurării întrunirii.

Instanţa de judecată reţine că norma de la art. 336 alin.(1) CC incriminează, nesubordonarea cu rea-voinţă dispoziţiei sau cererii legitime a procurorului, a ofiţerului de urmărire penală, a ofiţerului de informaţii şi securitate, a angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, a altei persoane, aflate în exerciţiul funcţiunii sau al datoriei obşteşti de asigurare a securităţii statului, de menţinere a ordinii publice şi de combatere a criminalităţii, se sancţionează cu amendă de la 24 la 36 de unităţi convenţionale sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 30 la 60 de ore.

Astfel, agentul constatator nu a probat care anume indici calificativi a prevederilor art. 336 alin. (1) CC au fost încălcate și ce probe servesc în acest sens.

Pe de altă parte, instanța reține că potrivit prevederilor art. 425 alin.(1) din Codul contravenţional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei

contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Alineatul (2) stipulează că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

Instanța reține că, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție agentul constatator nu a ținut cont de prevederile art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, care stipulează că constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În acelaşi timp, potrivit art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul.

Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Instanței de judecată de către agentul constatator a fost prezentate următoarele materiale:

*- procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI ***** din 02.01.2024 întocmit pe numele lui ***** Ion baza art.67 alin. (1) și 336 alin.(1) Cod contravențional. (f.d. 3);*

- raportul privind înregistrarea contravenției din 29.11.2023 (f.d.4);

Instanța reține că la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție nu au fost acumulate probe concludente și pertinente, ce ar demonstra faptul contravenției, și anume nu a fost stabilit faptul că, în perioada de timp 22.11.2023-23.11.2023, între orele 13:30 min. și respectiv 14:00 min., pe traseul Hîncești-Chișinău fiind conducător a tractorului *****cu numărul de înmatriculare ***** la protestul organizat de AO „Forța Fermierilor” și nu s-a subordonat cerințelor legale angajaților poliției de a nu bloca traseul.

La fel, nu este clară care a fost cerința legală, de către cine a fost înaintată, precum și prin ce se manifestă nesubordonarea, astfel încât în lipsa unor probe concludente și periante, acuzația agentului constatator poartă un caracter declarativ şi formal.

De altfel, la materialele cauzei lipsesc imagini fotografice sau înregistrări video din care ar rezulta că anume ***** Ion la volanul tractorului a comis faptele incriminate.

Instanța de judecată reiterează faptul că acuzarea (manifestată prin procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI ***** din 02.01.2024 întocmit pe numele lui ***** Ion baza art.67 alin. (1) și 336 alin.(1) Cod contravențional) urmează a fi coroborată cu alte probe, fapt ce nu se regăsesc în prezenta cauză contravențională.

Deci, instanța de judecată urmează să aprecieze pretinsa fapta comisă, indicii calificativi și probele.

Instanța de judecată atestă că agentul constatator, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție, nu a elucidat aspectele care țin de aplicabilitatea legii RM nr. 26 din 22.02.2008 în cazul dat, dar și care țin de calificarea acțiunilor lui ***** Ion din 22.11.2023 -23.11.2023 ca fiind întrunire, iar prin urmare acuzația formulată de acesta răspunde criteriului de claritate.

La fel, nu a fost elucidate prin ce s-a manifestat nesubordonarea lui ***** Ion la cerințele poliției.

Instanța de judecată reține că în cauzele contravenționale, acuzații beneficiază de dreptul la prezumția de nevinovăție. Acest fapt derivă din prevederile art. 375 alin. (1) CC.

Astfel, în speță, existența faptei contravenționale și eventuala comitere a acesteia de către acuzatul contravențional urma să fie demonstrată potrivit standardului dincolo de orice dubiu rezonabil.

Instanţa reţine că în cauza CtEDO Anghel vs. Romania (Hotărîrea din 4 octombrie 2007, par. 50) cu referire la cauza (Öztürk împotriva Germaniei, Hotărârea din 21 februarie 1984, seria A nr. 73, pag. 19, par. 52) Curtea a menţionat că încadrarea de contravenţie dată de dreptul intern nu este hotărâtoare în sensul aplicabilităţii art. 6 alin. 1 din Convenţie, indicaţiile pe care le oferă dreptul intern neavând decât o valoare relativă.

În paragraful 51 din aceeaşi hotărîrie Curtea a menţionat că în ciuda naturii băneşti a sancţiunii efectiv aplicate reclamantului, suma sa mică şi natura civilă a legii de pedepsire a contravenţiei respective, procedura în cauză poate fi asimilată unei proceduri penale.

În acest sens, s-a făcut referire la caracterul general a normei de incriminare şi la caracterul sancţiunii prevăzute de aceasta.

În aceeaşi cauză, stabilind violarea art. 6 CEDO, cu referire la încălcarea prezumţiei de nevinovăţie, Curtea a notat că instanţele sesizate asupra temeiniciei contestaţiei, cu toate că nu au decis anticipat asupra verdictului mai înainte de a fi confirmat prin sentinţele lor temeinicia procesului-verbal întocmit de poliţistul C., au aşteptat ca reclamantul să inverseze prezumţia de legalitate şi de temeinicie a

procesului-verbal în litigiu, raportând proba contrarie la expunerea faptelor stabilită în procesul-verbal al poliţistului C.

Astfel, instanţa de judecată reţine că agentul constator, contrar principiilor stabilite de jurisprudenţa CtEDO în materie de formulare a actelor de învinuire, şi prevederilor art. 440 alin. (1) coroborat cu art. 443 alin. (1) lit. d) CC nu a prezentat probe pertinente şi utile, care ar demonstra dincolo de orice dubiu rezonabil că ***** Ion a comis faptele descrise în actul de acuzare contravenţională (procesul verbal cu privire la contravenţie).

Fără a nega valoarea probantă şi constatatoare a proceselor verbale contravenţionale, în situaţia din speţă, cînd procesul verbal este întocmit de un agent a statului, fără respectarea garanţiilor de contradictorialitate stabilite de art. 6 CEDO, iar concluzia expusă în acesta se bazează exclusiv pe informaţii care nu au fost administrate prin intermediul unor mijloace de probaţiune stabilite de CC şi care nu au putut fi cercetate în mod corespunzător şi nemijlocit în instanţa de judecată, instanţa consideră că, aplicarea principiului prezumţiei de veridicitate a faptelor consemnate în procesul verbal contravenţional este imposibilă, întrucît ar fi contrară rigorilor stabilite de art. 6 CEDO, ori, per a contrario persoana în privinţa căreia este întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie ar fi pusă în situaţia să-şi dovedească propria nevinovăţie, ceea ce în mod evident, într-o societate democratică nu poate fi acceptat.

În formularea acestei conlcuzii, instanţa de judecată a ţinut cont de argumentele formulate de CtEDO în hotararile pronuntate in cauzele Salabiaku c. Frantei şi Anghel c. Romaniei, din care reiese că prezumţiile pot exista în procesul penal inclusiv contravenţional, însă acestea pot opera pînă în momentul în care, prin aplicarea lor nu s-ar ajunge în situația ca persoana învinuită de săvârșirea faptei să fie pusă în imposibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul verbal, deşi din probele administrate de acuzare instanța nu poate fi convinsă de vinovatia acuzatului dincolo de orice îndoială rezonabilă.

La caz, din motivul lipsei materialului probator, dar şi celelalte motive expuse în textul prezentei hotărâri, stabilirea vinovăției lui ***** Ion în baza principiului „*dincolo de orice dubiu rezonabil*” este imposibilă, iar dubiile favorizează persoanei respective.

Instanţa de judecată reţine că rigorile unui proces echitabil consacrate de art. 6 CEDO şi art. 374 CC, nu permit instanţei de judecată să se substituie agentului constatator în acţiunea de prezentare a actului de acuzare şi a probelor acuzării.

Instanţa de judecată reţine că potrivit prevederilor art. 443 alin. (1) lit. d) şi e) CC procesul verbal cu privire la contravenţie va cuprinde fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; încadrarea juridică a faptei, norma materială

contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei;

În asemenea circumstanţe, pornind de la argumentele expuse în textul prezentei hotărâri, instanța de judecată reţine că la caz, însăşi acuzaţia contravenţională este neclară şi nu elucidează elemente importante ale faptei pentru care persoana indicată în procesul verbal a fost deferită justiţiei.

Aşa cum a fost menţionat anterior, această chestiune nu-şi găseşte elucidare nici în probatoriul administrat (sau care trebuia să fie administrat) de agentul constatator.

Reieşind din rigorile pe care trebuie să le respecte un act de acuzare în materie penală, precum şi pornind de la ideea că formularea acuzării este o atribuţie exclusivă şi discreţionară a agentului statului, instanţa consideră imposibil să reţină „din oficiu” careva fapte şi elemente constitutive a contravenţiei care nu au fost specificate în procesul verbal cu privire la contravenţie.

Ori, un atare comportament ar echivala cu substituirea rolului instanţei de judecată şi transformarea acesteia în acuzator, ceea ce este inadmisibil şi incompatibil cu rolul unei instanţe de judecată.

În asemenea circumstanţe, cu referire la cele specificate în alineatele anterioare, instanţa de judecată reţine că procesul verbal a fost întocmit cu nerespectarea rigorilor stabilite de art. 443 alin. (1) lit. d) şi e) CC, iar pe cale de consecinţă acesta, potrivit art. 445 CC este lovit de nulitate.

În conformitate cu prevederile art. 461 CC în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional.

Din motivele enunţate, instanţa de judecată a apreciat că demersul IP Centru, privind atragerea la răspundere contravenţională a lui ***** Ion este nefondat şi pasibil de a fi respins cu anularea procesului verbal cu privire la contravenţie şi încetarea cauzei contravenţionale din motivul nulităţii procesului verbal cu privire la contravenţie şi lipsei faptei contravenţiei.

În conformitate cu art. 395 alin. (1) pct. 1), 441 alin. (1) lit. a), 461, 458-462 din Codul contravențional, instanța de judecată, -

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se respinge ca neîntemeiat demersul formulat de IP Centru, privind atragerea la răspundere contravențională a lui ***** Ion, născut *****, IDNP *****, potrivit prevederilor art. 67 alin. (1) din Codul contravențional și art. 336 alin.(1) Cod contravențional.

Procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI ***** întocmit de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru, Morari Mihaela, la

02.01.*****în privința lui ***** Ion, născut *****, IDNP *****, potrivit semnelor contravenției stabilite de art. 67 alin. (1) din Codul contravențional și art. 336 alin.(1) Cod contravențional, se anulează.

Procesul contravențional intentat în baza procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI ***** întocmit la 02.01.2024, în privinţa cet. ***** Ion, născut *****, IDNP *****, potrivit semnelor contravenției stabilite de art. 67 alin. (1) din Codul contravențional și art. 336 alin.(1) Cod contravențional, se încetează din motivul nulității procesului verbal cu privire la contravenţie şi lipsei faptei contravenției.

Hotărîrea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Președintele ședinței,
Judecător Vladislav NEGRU